

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

Jn duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamations, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput II. Prosequitur eandem materiam, orationem vniōnis subtili quadam
similitudine declarat, & effectus, qui post illam in anima manent:

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

telligo) cella est, in quam nos Dominus introducit, & infert, quando & quomodo vult: at, vt per nostram operam & diligentiam illuc intremus. Iusta lumen; quippe Maiestatis illius est, nos in eam introducere, & facere vt in anima nostræ centrum intremus. Utque melius mirabilia sua ostendat, non vult vt voluntatis nostræ quidpiam nobis retineamus, sed eam penitus & totam ei resignemus, neque vt potentiarum aut sensuum ianuam ei aperiamus, (omnes namque sibi sunt;) sed in anima cœtrum ianuis clausis, si eut olim ad discipulos suos ingressus est, dum ait Pax vobis, & e sepulcro, non reuoluto lapide obturante, surrexit, introgredi cupit. Deinceps vero, in ultima mansione videlicet, videbitis, quomodo Maiestas illius velit, vt anima in ipso sui centro magis ipso fruatur, quam hic. Quam vero multa & magna videbimus, carissimæ, si præter nostram vilitatem & miseriam aliud nihil videre velimus! neque enim dignæ sumus tam potentis Domini ancillæ esse, cuius mirabilia asse qui aut intelligere non possumus. si ipse in æternum benedictus. Amen.

CAPUT II.

EAMDEM PROSEQVITVR MATERIAM ORATIONEM V-

nionis subtili quadam similitudine declarat: tradit item effectus, qui post illam in anima manent. Est caput hoc notatum dignissimum.

Pvtabitis fortassis, omnia, quæ in hac mansione videnda occurunt, à me dicta iam esse: sed adhuc multa desunt: nam (vti antè dixi) in hac datur magis & minus. Quantum tamen ad vñionem sp̄ctat, plus me dicere posse non existimo. Quādo ergo anima, cui Deus hasce gratias concedit, se disponit, multa sane dicenda sunt de eo quod Dominus in ea operatur. Aliqua illorum hic proferam, & quis animæ ijs acceptis sit status. Ut vero hoc ipsum melius exponam, similitudine quadam, quæ ad hoc propositum, & intentum videtur oportuna, utar: tum etiam vt videamus, etiamsi hoc in opere quod Dominus solus facit, nihil penitus facere possimus: tamen, vt Maiestas illius hanc nobis gratiam faciat, multum nos à parte nostra prestare posse, cum videlicet nos ad eam disponimus.

Audiuitis, credo, illius mirabilia in serici productione (solus enim ipse tale quid inuenire potuit) & quomodo semen quoddam, quod minimum pipiperis granum magnitudine non æquat, frondescente iam arbore moro, per calorem, viuere & bombyx fieri incipiat (nam quamdiu aliquid illud arboreum quo sustenterit, non germinauit, ipsum velut mortuum manet). & mori folijs enutriatur, donec, vbi iam vermes facti sunt gradiiores, ramusculi quidam illis apponuntur, in quibus ore suo minuto, è leipsis, sericum nent, ac cucullos quosdam vndique quam arctif-

dd 3

simile

amē conclusos effingunt, quibus se includunt. Sicque esse dehinc mis hic, qui & gradus eius est, & aspectu deformis. Ex hoc autem cullo & claustrō albus quidam gratusque admodum papilio prolat. Niū hęc quotidie ad oculum viderentur, sed, ut olim facta, bis narrarentur, quis ea credere posset? aut quā ratione aut argumento assentiendi possimus, rem adeò rationis expertem, ut vermiculus & cula quedam est, tam esse in ad nostrum commodum laborando suam, idque tanta cum industria, quin & eouique, ut operibus tam miser vermiculus etiam impendat? Hoc unum, ad aliquam temporis meditandum, materię satis suppeditabit, carissimę, quampli ra non addam: ex hoc namque Dei nostri mirabilia & sapientia gerere potestis. Quid foret ergo, si omnium ac singularium rerum praetatem excutere & adferre vellemus? Vtile cum primis est, homini magnarium consideratione identiter nos occupari, & gaudere, & luptatem capere ex eo, quod tam sapientis iuxta ac potenter Regis simus.

Sed reuertamur ad id quod initio dicebam: tum scilicet vermiculus hic vitam habere, & viuere incipit, quando spiritus Sancti calorem animatus, generalibus Dei auxilijs, quae nostrum nemini non cooperari, & inde proficere, nec non ipsi que sua in Ecclesia rehiquie medijs uti incipit; ut sunt, frequens Sacramentorum usurpatio, lumen sanctorum lectio, & conciones, quae sola sunt remedia, quoniam, quae prae negligentia sui, & per peccata, mortua est, & impedita occasionibus perpetuo versatur, inveneri potest. Quibus dum vivere incipit, ipsaque nec non Sanctis meditationibus se pauperrim sustentare ac enutrire pergit, quo ad usque in plenum excreuerit. Et hoc quod ad propositum meum maximè facit, nam reliquum parvum fert. Vbi ergo vermis hic adoleuit, sericum (& hoc est, quod incepamus) laborare incipit, simulque dominum extrudere, in qua erit riturus. Per dominum hanc intelligi vellem, Iesum Christum, ut apostolus ait vitam nostram absconditam esse cum Christo in Deo, & minum Iesum Christum vitam nostram esse. Videtis hic ergo, amicos, quid per Dei favorem & auxilium facere possimus, cum ipsam Terram ipsius nostrum sit habitaculum, ut reuera in hac unionis onus est, nobis illud ædificantibus. Videor velle dicere, quasi si Deo dicas ipsi vel demere vel addere possimus, cum eum habitaculum esse, & ipsum ad in eo habitandum, extrudere posse dico; & si forte id postulabis non ideo sit, quod Deo quid auferamus vel adiungamus, sed nobis sicut vermiculi illi faciunt: nam statim ac fecerimus in hoc quidam parte nostra possimus, exiguum hunc laborem nostrum, qui prodi-

Bombyx &
apud Deisa
pientiam
affundunt.

Anima
quibus me
dei viuere
incipiat.

Dominus
Iesus nostra
est dominus.

Opera

M. III

156

hil est Deus cum magnitudine sua coniungit, tantumq; illi valorem ad- Quomodo
laborem no-
laboris & expensa plus contulit, sic tenues & exiguo s nos labores
cum magnis illis, quos Maiestas illius pertulit, coniungere vult, ita-
que eos indicem miscere, ut omnia unum quid fiant.

Eia, igitur, carissimæ, ad hunc laborem festinamus, & cunctum seu domunculam hanc texamus, proprium amorem, & voluntatem nostram, omnemque erga quælibet res terrenas affectum excentientes, & econtra pœnitentiam, orationis, mortificationis, obedientiam, & quæcumque alia opera scitis, exercentes. Utinam operaremur prout scimus, & prout faciendum esse edocet sumus! Moriarur, carissimæ, moriarur hic vermis, ut moritur postquam perfecit & pertexuit opus ad quod creatus est; & videbitis, quomodo D E V M videamus, itaque in magnitudinis eius consideratione inuolhamur, & abscondamur, ut bomba ille in suo cuncto. Norate quod dico, nos D E V M visuras, quemadmodum alias dixi, eum in hoc vniuersi modo animæ se sensibilem redere.

Iam videndum, quid de vermiculo hoc fiat: hoc namq; est, ob quod Quomodo
alii omnia dicta sunt. Quid inquam? Quando in hac oratione, mundo anima sit
satis mortuus fuerit, albus quidam papilio enascitur. Pro Dei magnitu-
dinem! qualis hinc anima egreditur ac prouolar, quod vel ad modicum
spatum in Dei magnitudinem introducta fuerit, eique adeo vnta quod
sane spatum, (ut quidem mihi videtur) numquam ad medium horam
extenditur. Evidenter in veritate yobis dico, animam ne scipiam tunc agnoscere. Nam que est inter fœdum vermem, & candicantem papilio differentia, cadem & hic reperitur. Nescit anima, vnde nam
tantum sit bonum promerita, vel unde hoc sibi accidere potuerit. Videret
quippe tam ardenti se Dei laudandi desiderio restare, ut se millies, eius
causa, destruere, & in nihilam redigere, ac mille mortes pativellat. Vnde
statim grauissima quæque, maximosque labores pro eo sustinere velle,
incipit, aliud ut facere nequeat. Succedit deinde desiderium intentissimum
austeritatum subeundrum, solitudinis quoque, & ut quotquot
sunt homines Deum cognoscant. Atq; hinc summum in seipso dolorem
sensit, dum illum ab alijs per peccata offendit videt. Verum hisce de
rebus in proxima mansione, magis particulatum tractabitur: quæ enim in
hac, & proxime sequente, tractanda occurront, penè eadem sunt, tam
etiam effectuum energia & vis longè sit alia ac diuersa: nam si (quemadmo-
dum dixi) anima, postquam Deus huc eam euexit, semper in ulterius
progedi allaboret grandia quadam videbit.

Potro, papilionis huius inquietem videre, cum tamen toto vita
sua

Vnionis atq; efficiens.

sue tempore magis quietus & serenatori mente non fuerit, insignis de collaudandi occasio est. nescit enim ubi si dat aut consistat, ubi quæcumque enim talem sedem ac quietis locum habuerit, hinc ei graue & diosum est, quidquid in terra videt: præfertim cum sapientia de hoc in Deus ei propinat; nam post singulas quibus babit vices, nouis eluctu & luctu inde remanet. Iam opera, quæ alias dum esset vermis fecerant, paulatim ac sensim culeolum illum confidere, pro nihil repudiat, nunc vero ei enata sunt alia; quomodo ergo satis ei sit pedentim profere, cum sursum iam euolare possit? Nimirum quam param ei summa quæcumque propter Deum facere potest; ita intensa & ardentissima ardor anima post uerionem.

Ardor anima post uerionem.

si deria sunt. nec iam admirari potest ea, quæ sustinere & passum sunt. Et, ut pote iam re ipsa & per experientiam sciens, quomodo Dominus nimam iuuet, & quodammodo transformet, ut non iam ampliuse ad ipsa, nec eius figura, sed alia pro rursus, esse videatur. imbecillitas enim austeritates subeundas, quam antea sibi habere videbatur, iam civiter corroborata; nimius erga notos, & consanguineos, & opes affectus, livit alius, aut resolutiones, aut ab ipsis se auellendi voluntas, satis ad potentes essent, eò quod tum magis ipsis adhærente videbatur, cum se ipsis sequestrare conabatur.) ita nunc sese habet, ut ei graue sit, aliquando iam facere eorum, quæ, ne Deum offendat, necessario quod facere sunt. Omnia ergo ei gracia & molesta sunt, quod iam tum re ipsa proficit, veram ac solidam requiem à creaturis dari non posse.

Videor mihi plus æquo diffusa esse; longè tamen plura dicere possem: cui vero hanc Deum gratiam fecerit, videbit, me æquo breviorem esse, quapropter mirandum non est, si parvus hic papilio nonam fecerat, sicut & ipse quoad res terrenas nouus & recens est. Quoniam ergo se misellus consereret: neq; enim redire unde venit & egressus est, non potest, id enim in nostra manu situm non est, quoad usq; Dominus uenit nobis hanc gratiam facere dignetur. Quam noui, Deus bone, amamus illam labores adoruntur? quis hoc dixisset fore, post tam sublimem eminentem gratiam acceptam? Verum enim uero, aut hoc, aut illo modo interim dum uimus, crucem habeamus necessum est. Et, siquis multa feceret, se, postquam huic peruenit, semper deinceps in quiete & plena dilectione agere; equidem responderem ei numquam ipsi: m. hue vñq; pertinet.

Quam pacem habebant qui adorationem unionis peruenire.

Et quietem nisi gustum aliquem fuisse, eumq; à natura ex parte per deliquium, fortitan etiam à diabolo excitatum, qui ideo ei pacem concedit, quod postmodum atrocius ei bellum moueat. Nolo tamen dicere, eos qui peruenierunt, pacem non habere. habent eam certe, & quidem valde magnam: etenim ipsi aet eorum labores eius sunt valoris, tamq; beatitudinis.

radice pullulant, vt inde ijs pax & gaudium enascantur. Quin ex ipso fastidio ac nausea, quod è rebus saceruli huius concipiunt, quoddam ipsi ex eo emigrandi oritur desiderium; idque tam pœnosum, vt, si aliquo id alleviamento ac solario leniatur, non aliud id sit, quam cogitare, Deum velle vt in misero hoc exilij loco morentur. Verùm hoc satis non est, nondum enim anima, post omnia illa lucra, ita in Dei voluntatem resignata est, vt postmodum videre erit: esto se per omnia ei conformare non desinat; non sine molestia tamen, & magno aliquo sensu, quod pluranequeat, cùm plus ei non sit datum; nec etiam sine lacrymis; quo-
tuscumque ad orationem se applicat, hanc pœnam sentit. Hæc forsan aliquo modo prouenit è summo, quam sentit, dolore, tum quod Deum suum hoc in mundo peccatis offendit & irritari, quin & parui fieri videt, tum quod tam multa tam hereticorum, quam Maurorum animæ pe-
reant; & quod magis ipsam ad commiserationem mouet, etiam Christianorum. Et quamvis Dei misericordiam immensam esse videat, & hos, quantumlibet flagitosam vitam agant, nihilominus ad frugem bonam redire, & salutis participes fieri posse; metuit tamen non parum, ne pluri-
mæ in damnationis barathrum ruant.

Priò Dei immensitas. Ab hinc paucis annis, (imo fortasse, diebus) anima hæc nullius, nisi sui solius, curam habebat, quis eam in tam pœ-
nas solitudines & curas coniecit, vt, tametsi ad multos annos tali cum pœnitentia meditationem instituere vellemus, qualem modo ani-
ma illa sentit, nullatenus eam sentire possemus? Si ergo me ad mul-
tos dies, imo annos, in magni illius mali, (quale est, DEVUM peccatis offendit) meditatione exercere procurem, & nunquam non cogitem, illos qui in interitum ruunt & pereunt, illius esse filios, & fratres meos; nec non pericula in quibus identidem viuimus; quam denique nobis bonum sit, miseribili hac vita emigrare, an non hoc satis pœnosum & amarum erit? Nequaquam carissimæ, neque enim pœna quæ hic senti-
tur, similis est eis quas in terra sustinemus: has enim, cum Dei gratia ha-
bere possemus, crebrâ de hoc quod dixi cogitatione; verum tamen ad usque intimas cordis medullas non penetrant quemadmodum hæc, vt
pote quæ animam, id etiam non procurantem, & interdum etiam ne
quidem volentem, communere & commolere videtur. Quid ergo hoc
est? vnde nam procedit? dicam vobis. Non audistis de sponsa (iam
enim secundo id hic, esto alia occasione, dixi) quod eam Deus in cel-
lam vinariam introducerit, & caritatem in ipsa ordinauerit? Ethocil-
lud ipsum est: quod enim hæc anima totam in manus illius iam se tra-
diderit, pœ magnitudine amoris ita superata & capta est, vt non sicut, nec velit aliud, quam vt Deus de ipsa faciat quodcumq; lubuerit. Num-
quam

*illorum do-
lores & af-
flictiones.*

*Pœnitis-
tes coruus,*

*Quomodo
Deus ani-
mam in
cellam vi-
naviam in-
troducat
mysticè.*

S.M.Teresa Opera.

66

quam

quam enim (ut quidem puto) vlli D E V S animæ hanc gratiam præstabit , quam ei quam penitus in suam accepit ; ac vult ipsa tamen nesciat quomodo , inde suo sigillo signatam prodire : rœvera plus de suo ea huc non confert aut præstat , quam cera ei sigillum quispiam imprimit ; neque enim id cera sibi ipsa impedit , sed dumtaxat ad hoc disposita , mollis inquam , est : ac hanc quidem dispositionem habendam ipsa se emollit , sed in tum manet quiescens , & se tractari ab homine sinit . O bonum D E I ! omniane ergo tuis peragi hic debent dispendi ! tanquam voluntatem nostram cupis , & vt nullum in cera sit impedimentum.

*Videtis ergo , carissimæ , quid Deus noster hic agit ; ut ergo anima se iam totam ipius esse cognoscat , dat illi D E V S id quod illi quod est illud ipsum quod filius illius in hac vita habuit , quod certe xima quædam gratia est . Quis enim vñquam magis desiderare dicitur

*Quando S. Mater hic sit , animas qua huic sunt gradus , cognoscere se esse Dei , per desiderium illud (quod Deus ipsis indit) è vita hac emigrandi . ad eum videndum & fruendum , loquitur de cognitione ne quædam non penitus infallibilis , sed valde certa moraliter . Et satis probabilis .

Desiderium re ? Nequaquam : ingens enim amor quo affectu , nec non de Christi ad rium , quo , ut omnes animæ salutem consequantur , desiderio passionem subversum .

& multæ illæ , quas , ex quo in mundum veni , passus sum , iamnum patior , poenæ , nimis quædam satis sunt ad praesentes nihil faciendas . Sapienter hoc ipsa mecum reputauit & perdi : cumque norim poenam ac tormenta , quæ alias pertulit , & dò perficit , certa quædam anima , quam noui , ex eo quod D E

N V M D E V M peccatis offendit videat , (quæ quidem inaccessibilia sunt , ut mori ipsa mallet , quædam hæc ipsa cogitabam ipsa mecum , si anima , quæ tam exiguum continebat respectu caritatis C H R I S T I (quæ cum hac compatiuntur) tammodum nulla dici potest) tam intolerabile hinc tormentum ferit , quale C H R I S T U M I E S V M , D O M I N U M nostrum fuisse , & quædam amaram vitam duxisse , cum omnia ei essent penitentia , & enormes , quæ in Patrem suum committebantur , esse semper ante oculos haberet & identidem videret , existimabam .

Ipsa mihi persuadeo , & propè certa sum , multo maiora & magna hæc tormenta fuisse , quædam quæ in sacratissima passione datur

*Animæ co-
ra compa-
gnat.*

S.
Theresia

Opera

M. II
155

ulit. In illa enim tormentorum & cruciatum suorum videbat finem. gaudium quoque , quod percipiebat tum ex eo quod morte sua nos redimendos videbat , tum ex eo , quod amorem quo Patrem suum prosequebatur , tantum eius causa & nomine patiendo , testabatur , cruciatus ipsius maximopere leniebat & temperabat. Sicut & hoc in mundo fieri videmus in ijs , qui praevehementia amoris graues & duras austeritates subeunt , & penè non sentiunt; sed semper eas grauiores , & grauiores , indies subire vellent ; quinimò cuncta quæ faciunt, parui ducunt. Quid non ergo fecisse Maiestatem ipsius putamus , cum sibi tam insignem, Patri suo ostendendi , quam perfectè tum ipsi obediret , tum proximum caritate prosequeretur , occasionem videret oblatam ? Magna quidem ei voluptas & gaudium fuit pati , ad Dei voluntatem exequandam : at , tam continuò , tot in illius Maiestatem iniurias & offensas committi , & tot animas velut agmine factio in tartarum prolabi , videre ; id ego quidem tam durum ac digestu difficile existimo , vt (nisi plusquam homo fuisset) unum talis tormenti diem satis futurum fuisse credam , ad multas vitas , quanto potius unam , conficiendas.

CAPUT III.

MATERIAM EAMDEM CONTINVAT. TRACTAT

de altero quodam unionis genere, ad quam cum Dei favore
anima pertingere potest, quantum ad hoc dilectio
proximi conducat. Caput hoc cum-
primis utile est.

REDEAMVS ergo ad columbulam nostram , & videamus nonnulla de his , quæ hoc in statu D OM IN V S dare consuevit. Semper autem supponendum est, ipsam identidem conniti debere , vt in D EI obsequio , & in sui ipsius cognitione quotidie predicitur. Nam si plura sibi facienda non putet , quam hanc gratiam recipere , & , quasi eâ acceptâ iam omnia tuta sint , negligenter se in vita sue ratione gerat , & à via cœli (quæ sunt D EI præcepta) deflectat ; idem ei accidet quod bombyci , ideo è semine prodeunti , vt alios producant , ipse verò pro semper mortuus maneat . Semen inquam emittat : persuasum enim habeo , Alius pro-
diffe debens
D E V M nolle , vt tam ingens & singularis gratia frustra & in vacuum recipiatur , sed velle , vt esto forte ipse recipiens , inde qui unio-
nem cum
Deo habet enim